

Protokollsbilaga H

Direktionens protokoll 100618, § 6 PM

DATUM: 2010-06-15
AVDELNING: STA/RIE
HANDLÄGGARE: Magnus Vesterlund
HANTERINGSKLASS: Ö P P E N

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2010-507-STA

■ Förslag till beslut

Direktionen föreslås besluta om den finansiella riskpolicyn och direktionens riskregler i enlighet med bifogade dokument.

Finansiell riskpolicy och Direktionens riskregler

Bakgrund och syfte

Riksbankens nuvarande finansiella riskpolicy har med undantag för några mindre förändringar¹ gällt sedan januari 2006. Hösten 2007 startades ett projekt i syfte att se över den finansiella riskpolicyn till följd av frekventa diskussioner om hur policyn skulle tolkas samt förändringar av organisation och styrdokumentstruktur.

Det primära syftet med översynen har varit att skapa en välstrukturerad och relevant riskpolicy för Riksbankens samtliga finansiella tillgångar och skulder. Ambitionen har varit att formuleringarna ska vara så tydliga som möjliga så att policyn ska kunna fungera som ett stöd i det dagliga arbetet för berörda enheter samt minska de operativa riskerna som kan uppkomma vid otydligheter. Ambitionen har vidare varit att policyn ska vara strukturerad så att det är enkelt att säkerställa att hanteringen av varje risktyp uppfyller direktionens krav och sker i enlighet med tillämplig marknadspraxis.

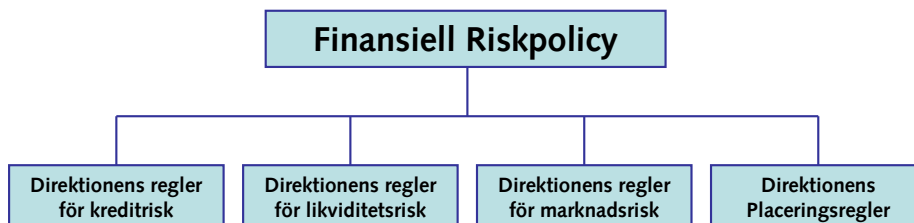
Projektet har drivits av riskenheten (tidigare riskkontrollenheten). Arbetet har skett i samråd med avdelningen för kapitalförvaltning och avdelningen för penningpolitik som är de avdelningar som i första hand berörs av riskpolicyn. I denna beslutspromemoria redovisas förslagen till förändringar.

Förändrad dokumentstruktur

Den gällande finansiella riskpolicyn bör delas upp i en övergripande policy (Finansiell riskpolicy) som kompletteras av fyra regeldokument som direktionen beslutar om,

¹ Under hösten 2007 genomfördes projektets fas 1 som syftade till att öka tydligheten och minska detaljgraden i policyn. Detta gjordes genom att man flyttade ut detaljerna för valda delar av riskpolicyn till investeringspolicyn och policyn för penning- och valutapolitiska transaktioner, och istället inkluderade en övergripande reglering av detaljinhåll i dessa två policier i en separat bilaga i riskpolicyn. Denna policy, omdöpt från "Regler för den finansiella tillgångsförvaltningen" till "Finansiell riskpolicy", har därefter gällt sedan 1 januari 2008, med endast mindre förändringar gjorda inför versionen per 1 januari 2010.

nämligen Regler för likviditetsrisk, Regler för marknadsrisk, Regler för kreditrisk samt Placeringsregler.

Tanken är att den övergripande policyn ska sätta de yttre ramarna för risktagandet i Riksbanken och vara tillämplig oavsett omvärldsförändringar och förändringar i den framtida inriktningen av Riksbankens förvaltning av tillgångar och skulder.

De kompletterande riskreglerna är tänkta att vara mer detaljerade och anpassade för varje specifik risktyp och därmed utgöra ett stöd för handlare och de som arbetar med riskkontroll. Riskreglerna kan komma att behöva revideras i takt med omvärldsförändringar och inriktningen av Riksbankens förvaltning av tillgångar och skulder.

Den föreslagna strukturen förväntas bidra till:

- att det blir enklare att säkerställa att direktionens krav på identifiering, kontroll och uppföljning av varje enskild risktyp är uppfyllda. Tydligare regler för varje risktyp underlättar anpassningar till gällande marknadspraxis och ger bättre förutsättningar för ökad riskmedvetenhet.
- att revideringsprocessen förenklas. En övergripande riskpolicy tillåter förändringar i verksamheten utan att policyn måste anpassas. De förändringar som eventuellt kommer att behöva göras kommer i första hand att beröra de specifika reglerna. Då dessa dokument är kortare blir de lättare att revidera än hela regelverket.
- att det blir en bättre överensstämmelse med den beslutade strukturen för Riksbankens interna regelverk.

För varje risktyp finns det därutöver avdelningsspecifika regler som kompletterar Direktionens regler. Dessa finns redan i de flesta fall och är av mer operativ karaktär. De beslutas av chefen för KAP, chefen för APP och riskchefen i enlighet med var och ens ansvarsområde.

Uppdelningen på flera olika dokument innebär att innehållet har kunnat förtydligas och förkortas, vilket gör att de innehållsmässiga förändringarna i de bilagda dokumenten kan uppfattas som mer omfattande än de egentligen är. Rent innehållsmässigt föreslås endast ett fåtal större innehållsmässiga förändringar, vilka redogörs för nedan.

Innehållsmässiga förändringar

Policyns tillämplighet

Den gällande finansiella riskpolicyn inleds med en uppräkningslista av de finansiella tillgångar och instrument som policyn är tillämplig på. I syfte att vara mer principiell och täcka

hela Riksbanken bör den finansiella riskpolicyn (och dess underregler) istället vara tillämplig på Riksbankens samtliga finansiella tillgångar och skulder. Den föreslagna definitionen för tillämplighet är därmed bredare och inkluderar skulder (vilket inte görs idag).

Limiters och riskmandat kan behöva frångås i samband med valutainterventioner, vid betalningar för svenska staten och likviditetsstöd i utländsk valuta. Möjligheten till avsteg finns redan i den gällande riskpolicyn rörande de två första alternativen medan möjligheten till avsteg i samband med likviditetsstöd i utländsk valuta har lagts till utifrån erfarenheter från den finansiella krisen. Avsteg från limiterna ska beslutas av direktionen, vilket har tydliggjorts i policyn. Den avdelningschef som ansvarar för att utföra transaktionerna ska därefter besluta om hur stort överskridandet får vara samt i vilken takt det ska avvecklas.

Förändringar i placeringsregeln (tidigare Bilaga A - placeringspolicyn)

Stora delar av placeringspolicyn (nuvarande bilaga A i den gällande finansiella riskpolicyn) bör tas bort eftersom innehållet mer var att betrakta som ett förslag på vad som skulle kunna godkännas än en tydlig lista som avspeglade direktionens risktolerans och investeringsuniversum. Placeringspolicyn bör istället ersättas av direktionens placeringsregler som innehåller grundläggande principer och minimikrav för länder, instrumenttyper, emittenter och motparter. Förändringen innebär inte någon ökad risknivå, då det är den årliga investeringspolicyn (som beslutas av direktionen) som anger vilka emittentkategorier som är godkända under det kommande året. Dessutom godkänns enskilda emittenter, motparter etc i samband med ett ansökningsförfarande.

Definition av risk och risktolerans

I förslaget till ny finansiell riskpolicy har definitioner av risk kompletterats och förtydligats. Syftet är att skapa en bättre förståelse inom organisationen för vad risk är.

Risk kan teoretiskt innebära både positiva och negativa utfall. Definitionen av risk bör endast ta hänsyn till de negativa utfallen, eftersom den finansiella riskpolicyn enbart syftar till att hantera risken för att tillgångarna minskar i värde eller att de inte finns tillgängliga när Riksbanken behöver utföra sina uppdrag. Positiva utfall, exempelvis att förvaltningen har en bättre intjäning än förväntat är inte något som begränsas i den finansiella riskpolicyn eller dess riskregler.

Den övergripande definitionen av risk, som både täcker finansiell och operativ risk, bör därför skrivas på följande sätt:

"Risk är osäkerhet om framtida händelser och deras negativa effekter på Riksbankens verksamhet, tillgångar eller anseende."

Den övergripande riskdefinitionen i policyn har kompletterats med en definition för varje finansiell risktyp i de underliggande riskreglerna.

Risktolerans anger hur mycket en organisation är beredd att förlora för att få en viss avkastning eller (för Riksbanken) för att utföra ett visst policyuppdrag. I praktiken varierar risktoleransen för Riksbanken beroende på om det är den normala förvaltningen av guld- och valutareserven eller genomförandet av de penning- och valutapolitiska transaktionerna som avses, eller om det rör valutainterventioner, likviditetsstöd i utländsk valuta och nödkrediter.

Det bör därför tydliggöras att risktoleransen i normalfallet operationaliseras i olika beslut av direktionen genom följande:

■ *"Riksbankens risktolerans ska fastställas årligen av direktionen i form av ett beslut om Investeringspolicy för förvaltning av guld- och valutareserven, regler för de penning- och valutapolitiska transaktionerna samt de limiter som gäller i direktionens regel för kreditrisk."*

Fortsatt förändringsbehov i innehållet i direktionens riskregler

Regelverket har i första hand genomgått strukturella förändringar. Själva sakinnehållet i den nya policyn och reglerna överensstämmer med den gamla policyn och innebär inte några förändringar i risknivån.

Under projektets gång har några delområden identifierats där nuvarande innehåll behöver utvecklas efter mer djupgående analys och särskilda direktionsbeslut. I nuläget bör en revidering av limitstruktur och nivåer prioriteras. Limiterna sattes 2005 och med tanke på den erfarenhet som Riksbanken har fått sedan dess samt att valutareserven har ökat i värdet är det nu lämpligt att se över om limiterna är på ändamålsenliga nivåer samt uppfyller sitt syfte. En annan fråga som bör prioriteras är användningen av svenska motparter i förvaltningen av Riksbankens guld- och valutareserv.